

Hans Rasmussen: Under Behandlingen af den næstforegaaende Sag paa Dagsordenen havde vi Lejlighed til at høre en hjertevarm Lovprisning fra Venstres Ordfører af det konservative Initiativ, og naar vi nu staar overfor det foreliggende Lovforslag, forekommer det mig, der er Grund til at sige, at dette konservative Initiativ er kommet ind i en Blomstringsperiode, der sætter sig meget betydningsfulde Resultater.

Det, der her foreligger, er jo i Virkeligheden en vidtgaende Ændring af en Lov, der i sin Tid traf en Afgørelse, og traf den ud fra den Forudsætning, at man ved den Beslutning, der blev truffet, ordnede en Gang for alle og aldeles bestemt de Spørgsmaal, der her er paa Tale. Naar man derfor staar overfor det foreliggende Forslag, der altsaa gaar ud paa at ændre en Beslutning, som en Gang er truffet i Henhold til en Overenskomst mellem de interesserede Parter, en Overenskomst, som vi fra vor Side fandt alt for lemfældig, alt for billig overfor de Lensbesiddere, der var raadende over store Dele af Danmarks Jord og Landejendomme og besad dem uden at være virkelige Ejere, naar vi staar overfor en Ændring paa dette Omraade, forekommer det mig, at der maatte foreligge en meget velmotiveret Begrundelse derfor.

Men en saadan har jeg hidtil ganske savnet. Jeg har forsøgt at efterspore de Forhandlinger, der gennem Aarene har været ført, jeg har meget nøje gennemlæst de Ting, der foreligger i denne Sag, og fulgt med, saa godt som mine Evner rækker, for at blive klog paa, hvad der var den drivende Kraft i Sagen, men det Resultat, jeg er kommet til, er meget ringe.

Jeg har lagt Mærke til, at man fra konservativ Side, som har været den drivende Kraft i denne Sag, har anført, at der formentlig var opstaaet et urimeligt Forhold derved, at de, der ikke har afløst nu, skulde svare Afløsningsafgift efter en Vurdering, der var foretaget i 1920; det var altsaa en formentlig Uretfærdighed, der var Tale om at forhindre. Jeg kan imidlertid ikke gaa ind paa denne Betragtning, thi som jeg før nævnte, var den Afgørelse, der i sin Tid blev truffet, saaledes som det ogsaa er anført kraftigt og gentagne Gange fra Venstres Side, specielt i Landstinget, en endelig Afgørelse. Det sagde man rent ud, og man erklærede i Tilslutning dertil, at det, man nu fastsatte, var noget, der skulde gælde for alle, og man understregede yderligere, at Frigørelsesøjeblikket for Lensbesidderne var det Øjeblik, da den paagældende Lov

gennemførtes; man føjede yderligere til, at det var Hensigten at lukke af for al Spekulation paa dette Omraade, der skulde ikke være Tale om, at nogen kunde lade sig friste til at vente med Afløsningen i Haab om at opnaa billigere Vilkaar.

Jeg erindrer ogsaa, at den højtærede Justitsminister i 1923—24 under Forhandlingerne i Landstinget gjorde opmærksom paa, at de paagældende Myndigheder meget vanskeligt kunde tænke sig at gaa ind paa Ændringer i den gældende Lov, thi man havde netop sagt til de Lensbesiddere, der endnu var tilbage, at det ikke kunde nytte at spekulere paa at opnaa billigere Betingelser, de maatte rette sig efter den Lov, der nu var gældende.

Nu er der altsaa fra konservativ Side anført som en Slags Begrundelse det, jeg har nævnt, og yderligere kommer der i sidste Øjeblik en lille Stump Begrundelse fra den højtærede Justitsminister, ikke egentlig fra Venstre, men Justitsministeren taler nogle mystiske Ord om praktiske Vanskeligheder, der kan foreligge. Det forekommer mig, at Rigsdagen ikke kan give efter, fordi Justitsministeren saaledes antyder, at der skal være opstaaet nogle Vanskeligheder. Lad os faa ordentlig Besked om, hvad det kan være for Vanskeligheder. Vi maa, synes jeg, paa det Grundlag, hvorpaa vi nu befinder os, formode, at den højtærede Justitsminister ønsker at fremstille Tingene saaledes for os, som om der bag et Forhæng skjuler sig en ond Trolld, der kunde tænkes at vise sig for os, hvis vi ikke nu var medgørlige og vilde gaa med til den Ændring, der foreslaas.

Jeg kan imidlertid ikke tænke mig, at der er Vanskeligheder af en saadan Natur, at de kan begrunde det, der her er stillet Forslag om. Vi har den gældende Lov, og det, at nogle har ment at finde deres Regning i at vente med Afløsningen, kan ikke være afgørende for os. Der er jo ingen Tvivl om, at om Udviklingen i økonomisk Henseende var gaaet i den modsatte Retning, om Værdierne var steget, vilde vi ikke have hørt et Ord fra de paagældende Lensbesiddere; saa vilde de have tiet stille og stukket Værdiførgelsen i deres egen Lomme, og ingen vilde have bebrejdet dem noget i saa Henseende. Men nu er de paagældende Borgere kommet i den Situation, at de synes, det generer dem at finde sig i den samme Udvikling, som alle øvrige Ejendomsbesiddere maa finde sig i; men at de paagældende selv føler sig interesseret i at forsøge paa, om en billigere Ordning kan opnaas, kan ikke være afgørende for Rigsdagen.

Min Gruppe kan ikke give Tilslutning